

Scenariusz zajęć dla młodzieży w wieku 17+ lat

Temat – Bezpieczne Wakacje

Czas trwania – 50 minut

bezpieczne wakacje.pl
to mogą być wakacje Twojego życia

Zajęcia przeprowadzone w oparciu o ten scenariusz zaangażują młodzież do czynnego uczestnictwa. Dzięki pracy indywidualnej i w grupach młodzież będzie miała niebywałą okazję podejmować pewne decyzje i wyciągać wnioski oraz skonfrontować swoją postawę jako odpowiedzialnego człowieka.

Celem lekcji jest przygotowanie młodzieży do podejmowania bezpiecznych zachowań w czasie letniego wypoczynku oraz wzmocnienie właściwych nawyków związanych z bezpieczeństwem. Zadaniem osoby prowadzącej zajęcia jest zapoznanie uczniów z postawami bezpiecznych zachowań, sposobami szybkiego reagowania na zagrożenia, ukierunkowania prospołecznych postaw wśród uczniów i wzbudzenie u dzieci zaufania do przedstawicieli służb bezpieczeństwa – Policji, Straży Pożarnej i Pogotowia ratunkowego.

Wykorzystywane techniki – rozmowa, dyskusja, drama (inscenizacja telefonów do wybranych służb). Podczas lekcji zapraszamy młodzież do pracy indywidualnej oraz grupowej współpracy. Ćwiczenia mają również wartość dodaną, ponieważ uczą tzw. wystąpień publicznych, elementów negocjacji i autoprezentacji, co stanowi o poczuciu bezpieczeństwa w otaczającym młodego człowieka świecie.

Zalecenia – w miarę możliwości i skłonności grupy do współpracy należy przyjąć jak najbardziej partnerski model prowadzenia zajęć. Warto unikać formy wykładu. Młodzież w wieku 17+ lat łatwo zaciekać traktując ją, jak równoprawnego partnera do dyskusji.

Przebieg lekcji

1. Skupienie uwagi na istocie tematu (czas trwania ok. 5 minut).

Nauczyciel zachęca młodzież do uwagi argumentując, że aktywne uczestnictwo w zajęciach może mieć wpływ na to czy po wakacjach, wszyscy spotkają się w tym samym „składzie” bez najmniejszego uszczerbku, (w przenieśni / lub dla ostatnich klas: czy wszystkie konta na portalach społecznościowych pozostaną aktywne). Aby określić „skład” i wzmocnić przekaz, każdy uczeń, kolejno, powinien wymówić głośno swoje imię. Przełamie to też nieśmiałość i zachęci do aktywnego uczestnictwa.

Wyjazd na wakacje to ekscytujące, radosne wydarzenie. Nareszcie można cieszyć się urokami wypoczynku i zapomnieć o szkole. Aby podróż była bezpieczna młodzież powinna przestrzegać kilku zasad, które pomogą uniknąć niebezpiecznych przygód. Nauczyciel informuje uczniów o stronie (www.BezpieczneWakacje.pl), na której mogą znaleźć ważne numery ratunkowe oraz dodatkowe informacje na temat bezpieczeństwa podczas wakacji, a także informacje o konkursach z atrakcyjnymi nagrodami.

2. Bezpieczeństwo - wprowadzenie (czas trwania ok. 10 minut).

Zadaniem nauczyciela jest zaciekawienie młodzieży tematem bezpieczeństwa. Warto posługiwać się pytaniami otwartymi, niesugerującymi, aby uczniowie sami wykreowali jak najwięcej sytuacji. Można wykorzystać następujące pytania:

- Czym jest bezpieczeństwo?
- Kto tak naprawdę dba o nasze bezpieczeństwo?

- Jaką rolę w bezpieczeństwie całej grupy odgrywa opiekun?
- Jaki wpływ na bezpieczeństwo grupy mają zachowania jej uczestników?
- Po czym poznać, że grupa jest bezpieczna?
- Jak rozumiesz słowa, że grupa jest tak bezpieczna jak jej najmniej rozważny uczestnik?
- Czym jest rozważa w kontekście bezpieczeństwa?
- Czym jest zagrożenie?
- Jakie mogą być rozmiary zagrożenia?
- Kto może stwarzać zagrożenia?
- Jak unikać zagrożeń?

3. Ćwiczenie utrwalające pogadankę na temat ogólnych zasad bezpieczeństwa.

(czas trwania ok. 5 minut – razem z rozwinięciem ok. 35 minut).

Każdy uczeń ma za zadanie dopisać zakończenie zdania:

- Gdyby bezpieczeństwo było przedmiotem w szkole, to...
- Ludzie myślą, że bezpieczeństwo to...
- Myślę, że bezpieczeństwo to...
- Bezpieczeństwo czyni życie...
- Jestem bezpieczny gdy...
- Bezpieczeństwo pomoże mi w...

Na dokończenie zdań uczniowie mają 3 minuty, a następnie nauczyciel wskazuje uczniów aby odczytali swoje propozycje lub przechodzi do rozwinięcia ćwiczenia:

Rozwinięcie ćwiczenia: (czas trwania ok. 30 minut)

Następnie nauczyciel proponuje uczniom pracę w grupach. Nauczyciel dzieli klasę na grupy 5-6 osobowe. Następnie uczniowie w swoich grupach opracowują hasło i przygotowują wystąpienie przedstawiciela każdej grupy. Opracowane hasło ma na celu nawoływać do zachowania bezpiecznego stylu życia. Hasło nie może zawierać w żadnej formie i odmianie słowa „bezpieczeństwo” oraz być pisane negatywnym językiem (niepoprawnie: nie wolno, nie skacz, zakaz; poprawnie: kąpię się w miejscach wyznaczonych, w autokarze zapinam pasy, w górach chodzę tylko czynnymi szlakami). Wystąpienie przedstawiciela grupy ma promować i uzasadniać hasło – *Dlaczego warto się do niego stosować?*. Na opracowanie hasła i wystąpienia należy przeznaczyć ok. 7 minut. (po ok. 2 minutach hasło każdej grupy powinno być zapisane). Kolejne 15 minut to wystąpienia przedstawicieli grup na forum klasy. Każda prezentacja powinna trwać 2-3 minuty. Kolejne 5 minut to podsumowanie wystąpień. Najlepsze hasła nauczyciel powinien propagować także po zakończeniu lekcji.

Do ćwiczenia można podejść na zasadach przedstawionych lub zawęzić je tematycznie do bezpieczeństwa w górach, nad wodą, w podróży, w czasie wolnym, dzieląc klasę na trzy, cztery grupy, z czego każda ma opracować hasło np. z jedno obszaru.

4. Na polecenie nauczyciela uczniowie podają numery telefonów alarmowych, które nauczyciel zapisuje na tablicy.

Pytaniami naprowadzającymi nauczyciel dopytuje o pomoc w górach, jeżeli nikt nie podał takiego numeru. Numery w dziale [pomoc dla nauczyciela] (czas trwania ok. 5 minut).

5. Rozmowa o prawidłowym sposobie wzywania pomocy (czas trwania ok. 20 minut).

Zadaniem prowadzącego jest przekazanie młodzieży, jakie informacje powinny się znaleźć w zawiadomieniu na Policję, Straż Pożarną i Pogotowie ratunkowe – np. meldunek powinien zawierać miejsce wypadku, rodzaj wypadku, liczbę poszkodowanych i określenie ich ogólnego stanu, informacje o udzielonej dotychczas pomocy oraz nazwisko i adres

zgłaszającego. Następnie prowadzący wybiera trzech ochotników – ratowników i wręcza im karteczki z opisem ich zadania:

- A. Jesteś ratownikiem górskim i masz przyjąć zgłoszenie; o co zapytasz?
- B. Jesteś ratownikiem morskim i masz przyjąć zgłoszenie; o co zapytasz?
- C. Jesteś dyspozytorem pogotowia ratunkowego i masz przyjąć zgłoszenie; o co zapytasz?

Resztę klasy nauczyciel dzieli na zespoły i każdy z nich ma opracować zgłoszenie wypadku:

- wyciągnięto z wody na plaży niestrzeżonej topiącą się osobę, która jest nieprzytomna
- koleżanka spadła w wąską szczelinę w górach, utknęła jej noga i nie może się ruszyć
- kolega na rolkach, bez ochraniaczy, wywrócił się i chyba ma złamaną rękę

Po czym każda grupa po kolei dzwoni na odpowiedni numer alarmowy (mówią, jaki numer wykręcają) – zgłoszenie odbiera odpowiedni ratownik.

Dyskusja podsumowująca, jakie informacje są ważne a jakie niezbędne w zgłoszeniu wypadku.

6. Podsumowanie zajęć i powtórzenie najważniejszych informacji dotyczących bezpieczeństwa w czasie wakacji, pytania od uczniów. (czas trwania 5 minut).

[pomoc dla nauczyciela] Poniżej znajdują się pomocne informacje dla nauczycieli na temat:

Bezpieczeństwa w podróży

- Należy słuchać poleceń obsługi pociągu, lotniska, personelu samolotu.
- W każdej podróży przyda się telefon komórkowy z zapisanymi numerami alarmowymi: 112 – centrum powiadamiania ratunkowego, 997 – Policja, 998 – Straż Pożarna, 999 – Pogotowie ratunkowe, 985 – nr alarmowy w górach
- W książce adresowej telefonu trzeba zapisać skrót ICE dobrze jest wyjaśnić, co oznacza ten skrót i po co się go stosuje
- Podróżując środkami komunikacji publicznej bądź czujny, zwłaszcza, gdy panuje tłok – łatwo paść ofiarą złodziei kieszonkowych
- Pieniądze podziel na części i schowaj w kilku kieszeniach. Nawet, jeśli padniesz ofiarą złodzieja, stracisz tylko część sumy
- Bądź ostrożny zawierając nowe znajomości. Odmawiaj, jeśli nieznajoma osoba chce cię czymś poczęstować. Nie masz przecież pewności, co to jest
- W nieznanym miejscu łatwo zabłądzić i nie zdążyć na odjazd. Dlatego w trakcie postojów unikaj oddalania się od autokaru, czy pociągu
- Bagaż zostawiony bez opieki to okazja dla złodzieja! Torby i plecaki, staraj się nosić z przodu lub pod ramieniem, zamknij je do siebie. Dzięki temu zawsze będziesz miał je pod kontrolą i nie pozwolisz się okraść
- Wsiadając i wysiadając z zatłoczonego pociągu bądź szczególnie ostrożny. Łatwo się potknąć i wpaść pod koła. O ile to możliwe wysiadaj na tę stronę pociągu, gdzie nie ma torów

Bezpiecznych wakacji nad morzem

- Kąp się tylko w miejscach dozwolonych – pod czujnym okiem ratownika morskiego

- Nie skacz do wody w miejscach do tego nieprzystosowanych – łatwo jest uderzyć głową w podwodną przeszkodę, ale wyleczyć złamany kręgosłup bardzo trudno
- Wchodząc do wody najpierw ochłódź ciało – ochronisz organizm przed szokiem termicznym
- Przebywając na plaży chroń ciało kremem z odpowiednim filtrem – uchronisz się od poparzeń
- Nakrycie głowy uchroni cię przed udarem słonecznym, a zapas wody i napojów przed odwodnieniem
- Na plaży może przydać się telefon komórkowy z zapisanym numerem alarmowym Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego 601 100 100 – uważaj, żeby go nie zgubić lub nie zostać okradzionym
- W książce adresowej telefonu wpisz kontakt ICE
- Kołysanie fal na łodzi, czy wodnym rowerze to dopiero jest zabawa! Zapamiętaj jednak – pod żadnym pozorem nie wolno zdejmować kapoka. Ratuje życie w razie nieprzewidzianej wywrotki

Bezpieczeństwa w górach

- Wychodząc w góry, w miejscu pobytu zawsze zostawiamy wiadomość o trasie wycieczki i planowanej godzinie powrotu
- W plecaku powinien znaleźć się telefon komórkowy z naładowaną do pełna baterią i zapisanymi numerami Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego – 601 100 300 oraz numerem alarmowym 985
- Zaplanuj dokładnie trasę i sprawdź lokalizację szałasów, schronów, koleb i leśniczówek – stanowią schronienie w przypadku nagłej zmiany pogody
- Podstawą ekwipunku zdobywcy gór jest wygodne obuwie. Przydadzą się też czapka, rękawiczki, szalik, zapasowe skarpety i płaszcz przeciwdeszczowy
- Włóż do plecaka podręczną apteczkę, latarkę i zapalki
- Zabierz nakrycie głowy. W górach łatwo o udar nawet w pochmurne dni
- Wędrówka po halach i graniach wymaga siły, dlatego kilka kanapek i cukierków oraz butelka z napojem w plecaku to doskonały pomysł
- Na wyprawę w góry wychodź wczesnym rankiem. Pogoda psuje się zazwyczaj wczesnym popołudniem. Przed wyruszeniem na szlak, w książce adresowej telefonu zapisz kontakt ICE